

ለምን ይህን በራሪ ፅሁፍ ደዘህ/ሽ የምታገኛቸው/ኚያቸውን ሰዎች ማን እንደሆኑ እንዲጠቁሙህ/ሽ አታደርግም/ጊም?

በዚህ በራሪ ፅሁፍ ላይ ያሉት ሰዎች የተዋወቁት በምታገኛቸው/ኚያቸው ቅደም ተከተል ነው። እነርሱ ሁሉም የተለያዩ ሚናዎች አሏቸው ቢሆንም ግን አንዳንድ ጊዜ አንድ አይነት ወይም የተያያዙ ሊመስል ይችላል።

እዚህ በራሪ ፅሁፍ ውስጥ ካሉት አዋቂዎች መካከል አንዳንዶቹ እንደመደበኛ የስራቸው አካል ስለነተ/ቺ መረጃ ለሌሎች ባለሙያዎች ማጋራት አለባቸው። ይህም የሆነው አንተን/ቺን በደንብ ለመርዳትና ለመጠበቅ በህብረት መስራት እንዲችሉ ነው።

አንዳንድ አዋቂዎች አንተ/ቺ ፈቃድ ካልሰጠሃቸው/ሻቸው በስተቀር ብዙውን ጊዜ ከሌሎች ባለሙያዎች ጋር መረጃ አያጋሩም። ባብዛኛው ላንተ/ቺ ወይም ለሌላ ሰው ከባድ አደጋ የሚፈጥር ካልሆነ በስተቀር እነርሱ ምን አይነት መረጃ ማጋራት እንደሚችሉ መምረጥ ትችላለህ/ያለሽ።

ተርጓሚ

▶ እነማን ናቸው

የተርጓሚ (interpreter) ሥራ ካንተ/ቺ የምትናገረውን/ሪውን ቃላት ሁሉ እንዲነገር/ሻቸው በግልፅ ወደ እንግሊዝኛ በትክክል መተርጎማቸውን ማረጋገጥ እና በእንግሊዝኛ የተነገሩትን ቃላቶች በሙሉ እንድትረዱ/ሪቸው ወዳንተ/ቺ ቋንቋ መተርጎም ነው።

▶ ምን ይሰራሉ

ከአዋቂዎቹ ጋር በሚደረጉት አብዛኞቹ ስብሰባዎች ካንተ/ቺን ለመግባባት እንዲረዱ/ሻሽ ተርጓሚ ሊኖር ይችላል እና ካንተ/ቺም ተርጓሚ የመጠየቅ መብት አለህ/ሽ። ካንድ ተርጓሚ ላንተ/ቺ የህግ ምክር ለመስጠት ስልጠና የለውም፤ እናም ምን እንደምታደርግ/ገ ወይም አንድምትናገር/ሪ ሊነገርህ/ሽ አይገባም።

ተርጓሚህን/ሽን በደንብ ካልተረዱ/ሻሽ፣ ሁሉንም ነገር እየተርጎመህ/ሽ እንዳልሆነ ካሰብክ/ሽ፣ ወይም ሌላ የሚያሳስብህ/ሽ ነገር ካለ ለሆነ ሰው መንገር አለብህ/ሽ። ተርጓሚው በምንም ዓይነት ምክንያት ካልተመቸህ/ሽ ለሌላ ተርጓሚ የመጠየቅ መብት አለህ/ሽ።

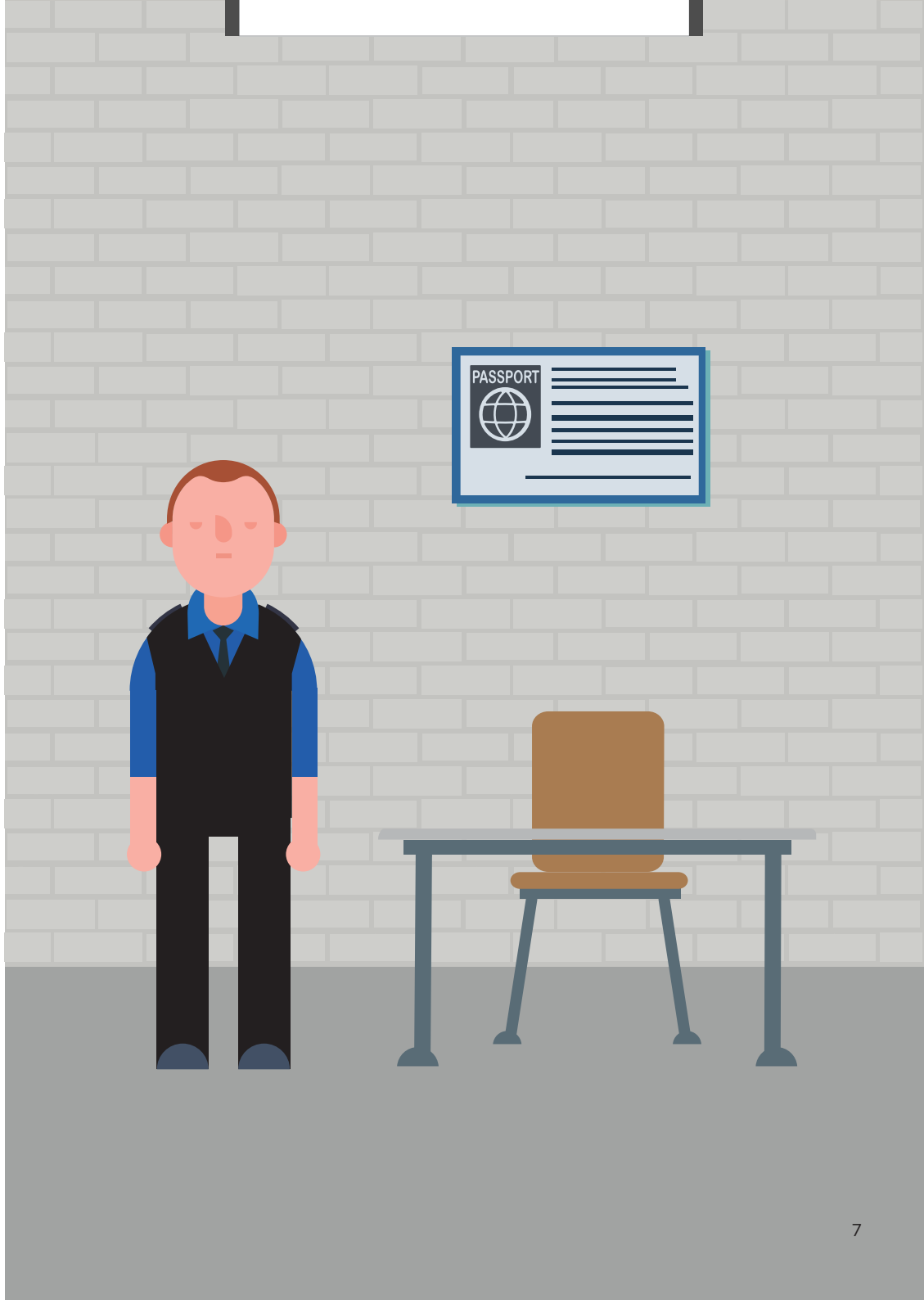
የስደት መኮንን

▶ እነማን ናቸው

የስደት መኮንን (immigration officer) ሚና የUK የፍልስጥ ህጎች መከተላቸውን ማረጋገጥ ነው። የስደት መኮንን ኣንዳንድ ከፖሊስ ጋር የሚመሳሰሉ ስልጣናት ኣሉት ነገር ግን የፖሊስ ኣባላት ኣይደሉም፤ የቤት ቢሮ (Home Office) ለተባለው የUK መንግስት ክፍል ይሰራሉ። ኣንተ/ቺ ጥብቅ እና ደህና መሆንህን/ሽን የማረጋገጥ ሃላፊነት ኣለባቸው።

▶ ምን ይሰራሉ

UK ስትደርስ ከፖሊስ/ሽ እስክታገግም/ሚ የስደት መኮንን ደህንነቱ የተጠበቀ ቦታ ያስቀምጥሃል/ሻል። የስደት መኮንኖቹ ማን ስለመሆንህ/ሽ እና ከየት ስለመምጣትህ/ሽ መሰረታዊ መረጃ ይጠይቁሃል/ሻል፤ እናም እንክብካቤ ወደ ሚሰጡህ/ሽ ማህበራዊ ኣገልግሎቶች ያስተላልፏሃል/ሻል። የጥገኝነት ይገባኛል ጥያቄህንም/ሽንም ሊመዘገቡልህ/ሽ ይችላሉ። እነዚህ የስደት መኮንኖች UK ውስጥ መቆየት ኣለመቆየትህን/ሽን እንድትወስን/ኝ ሊጠይቁህ/ሽ ኣይገባም ነገር ግን ኣንተ/ቺ ሁል ጊዜም ለነሱ አውነተኛ መሆን ኣለብህ/ሽ እና የምትናገረውን/ሪውን ሊፅፏት ይችላሉ።

ማህበራዊ ሰራተኛ

▶ እነማን ናቸው

ማህበራዊ ሰራተኛ (social worker) በአካባቢው ያሉትን ልጆች የማገዝ ሃላፊነት ያለው ሰው ነው። የሚንከባከብህ/ሽ ቤተሰብ ሳይኖርህ/ሽ ብቻህን ስለሆንክ/ሽ አንተን/ቺን የመጠበቅ ሃላፊነት የአካባቢው ባለስልጣን ነው። የምትኖርበት/ሪበት ደህንነቱ የተጠበቀ ቦታ፣ ምግብ፣ ልብሶች፣ የጤና ሽፋን፣ ትምህርት እና እንደ ልጅ የሚያስፈልጉህን/ሽን ሌሎች እንዲያገኙህ/ሽ ያረጋግጣል። ይህም ጥበቃ ማግኘት (“**looked after**”) ወይም እንክብካቤ ማግኘት (“**in care**”) ተብሎ ይጠራል።

▶ ምን ይሰራሉ

ማህበራዊ ሰራተኞቹ ስላንተ/ቺ እንክብካቤ ውሳኔ ይሰጣሉ። ማህበራዊ ሰራተኛህ/ሽ ቢያንስ በየሰዓቱ ሳምንቱ ሊጎበኝህ/ሽ ይገባል። **ሊያዳምጡህ/ሽ** እንዲሁም **ፍላጎቶቻህን/ሽን** እና **ስሜቶቻህን/ሽን** በእንክብካቤህ/ሽ አቅጥሮ ውስጥ **ሊያካትቱልህ/ሽ** ይገባል። **ውሳኔዎችን** **ሊያብራሩልህ/ሽ** እና ድምፅህን/ሽን እንዴት ማሰማት እንደምትችል/ይሚቀረጽህን/ሽን ሊያረጋግጡ ይገባል። እንግሊዝኛ የማትረዳ/ጁ ከሆነ ሁልጊዜም ተርጓሚ በመጠቀም ሊያናገሩህ/ሽ ይገባል። አንዳንድ ስለሚቀያየሩ ከአንድ በላይ ማህበራዊ ሰራተኞች ሊኖሩህ/ሽ ይችላሉ። ምንጊዜም የማህበራዊ ሰራተኛህን/ሽን **ስም እና ቁጥር** ካንተ/ቺ ጋር አስቀምጥ/ጩ።

የማደጋ ተንከባካቢ

► እነማን ናቸው

የማደጋ ተንከባካቢ (foster carer) ማለት የሚጠብቃቸው ቤተሰብ የሌላቸውን ልጆች ለመንከባከብ ቤቱን የሚከፍት ሰው ነው።

► ምን ይሰራሉ

የማደጋ ተንከባካቢዎች ሰላማዊና ደህንነቱ የተጠበቀ ቤት ያቀርባሉ። በየቀኑ **ደንከባከቡሃል/ሻል** ፣ ተምህርት ቤት ደወስዱሃል/ሻል እና እንደ ካልባሳትና ምግብ ያሉ የሚያስፈልጉህን/ሽን ነገሮች ያቀርቡልሃል/ሻል። የማደጋ ተንከባካቢ እንደ ማህበራዊ ሰራተኛህ/ሽ (**social worker**) ፣ ጠቅላላ ሃኪምህ/ ሽ (**GP**) ፣ ጠበቃህ/ሽ እና መምህሮች/ሽ ባሉ ባንተ/ቺ ህይወት ውስጥ ከሚሳተፉ ብዙ ካውቂዎች ጋርም ግንኙነት ይኖረዋል። የቤተሰባቸው ኑሮ ካንተ/ቺ እንዲለመድከው/ሽው ላይሆን ይችላል እናም ይህ ከከበደህ/ሽ እንዲረዱህ/ሽ ስሜትህን/ሽን ማጋራት ጠቃሚ ነው።

የተመደበ ነርስ እና ጠቅላላ ሃኪም (GP)

▶ እነማን ናቸው

የተመደበ ነርስ (designated nurse) በማህበራዊ አገልግሎቶች የሚጠበቁት ልጆች የሚያገጥሟቸውን ችግሮች እና ጉዳዮች የሚረዱ ነርስ ነው። የጤና ፍላጎቶችህ/ሽ መሟላታቸውን ለማረጋገጥ ከማህበራዊ ሰራተኛህ/ሽ ጋር በመተባበር ይሰራሉ።

ጠቅላላ ሃኪም (GP) በተወሰነ ኣካባቢ ለሚኖሩ ሰዎች ኣጠቃላይ የህክምና ምክርና ህክምና የሚያቀርብ ሃኪም ነው።

▶ ምን ይሰራሉ

የተመደበ ነርስ ለመረምርህ/ሽ እና ማንኛውም የጤና ችግር ካለብህ/ሽ ሊፈትሽህ/ሽ ይፈልጋል። ይህም ቀዳሚ ምርመራ (“first assessment”) ይባላል። ይህንን ሀገር አንደኛ ለስክ/ሽ ወዲያውኑ ሊያዘጋጁልህ/ሽ ይገባል። ምንም ኣይነት የጤና ችግሮች ወይም አንድ በጣም የማዘን ስሜት ወይም የመተኛት ችግር የመሳሰሉ ሌሎች ችግሮች ካለብህ/ሽ ጠቅላላ ሃኪምህን/ሽን በነፃ ማየት ትችላለህ/ሽ። ሀገር ውስጥ የጥርስ ወይም የአይን ሃኪምን ጨምሮ ለህክምና መክፈል ኣያስፈልግህም/ሽም።

ከነርስህ/ሽ ወይም ጠቅላላ ሃኪምህ/ሽ ጋር አየገጠሙህ/ሽ ስላሉ ችግሮች ሃቀኛ መሆን ኣትፍራ/ሪ። የተመደበልህ/ሽ ነርስ ከጠቅላላ ሃኪምህ/ሽ (GP) ጋር ለሚኖሩህ ቀጠሮዎች ኣብሮህ/ሽ የሚሆን ኣስተርጓሚ ሊያዘልህ/ሽ ይገባል።

“ተመሳሳይ ጥያቄዎቻን ተጠይቄ ነበር፤ እናም እንዳለመኑኝ ተሰምቶኝ ነበር። ስለሁሉም ነገር በቀላሉ ለማውራት እምነት ያስፈልገሃል/ሻል። ግን አንዳንድ ለመናገር ራሴን ማስገደድ ነበረብኝ።”

አሰልጣኝ ሊሆን በሚችል መልኩ ከተለያዩ አዋቂዎች ጋር ብዙ ቃለ መጠይቆች ውስጥ ልታልፍ ትችላለህ/ሽ። ትዕግስተኛ ሁን/ሁኚ።

አንድን ጥያቄ ለመመለስ ምንም አይነት ችግር ካለህ/ሽ፣ በጣም ከፈራህ/ሽ፣ ካፈርክ/ሽ፣ ደህና ካልሆንክ/ሽ፣ ወይም የማታስታውስ/ሽ ከሆነ ደህንን ማብራራት አለብህ/ሽ። “አሁን ስለዚህ ማውራት አልቻልኩም” ማለት ይቻላል። ካልተናገርክ/ሽ ቃለ መጠይቅ የሚያደርግልህ/ሽ ሰው አያውቅም፣ እና የነርሱ መረዳት አስፈላጊ ነው።

- ማንም ሰው ይቆጣኛል ወይም ባልጌ ነው/ ናት ብሎ ያስበኛል ብለህ/ሽ አትፍራ/ሪ
- ትምህርት ቤት ውስጥ ወይም ማደጎ ቤት ውስጥ ያሉ ደንበኞችን ለመረዳት ከተቸገርክ/ሽ - ጠይቅ/ቂ

“ምንም ነገር ቢሆን በጥንካሬ ቁም/ሚ። ወደኋላ ሳስታውሰው ምንም አይነት ድብርትና ጭንቀት ቢሆኑ የበዙት ተስፋ እየቆረጥኩ ስለነበረ ነው። ነገሮቹ ምንም መጥፎ ቢመስሉም የመጨረሻው አይደለም።”

“አትፍራ/ሪ። እነዚህ ሰዎች እዚህ ያሉት ሊረዱህ/ሽ ነው። በጣም በቀላሉ ሊረዱህ/ሽ እንዲችሉ ከነሱ ጋር ግልፅ ለመሆን ሞክር/ሪ።”

- መረጃ ማጋራት እና እውነተኛ መሆን አስፈላጊ ነው
- የፈለከውን/ሽውን ያህል ጥያቄዎች ጠይቅ/ቂ እና የማትስማማበት/ማሟበት ነገር ካለ ተናገር/ሪ

ጠበቃ

▶ እነማን ናቸው

ጠበቃ ህጉን የሚያውቅና የሚረዳ ሰው ነው። የፍልሰት ጠበቃ የቤት ቢሮው (Home Office) ባንተ/ቺ የጥገኝነት ማመልከቻ ላይ ውሳኔ ለመስጠት የሚጠቀምባቸውን ህግጋት ያውቃል፣ ግን ለምሳሌ የወንጀል ህግ፣ የቤተሰብ ህግ፣ ወይም ማህበራዊ አገልግሎቶች ህግ የሚረዱ ሌሎች አይነት ጠበቃዎቻቸውም አሉ።

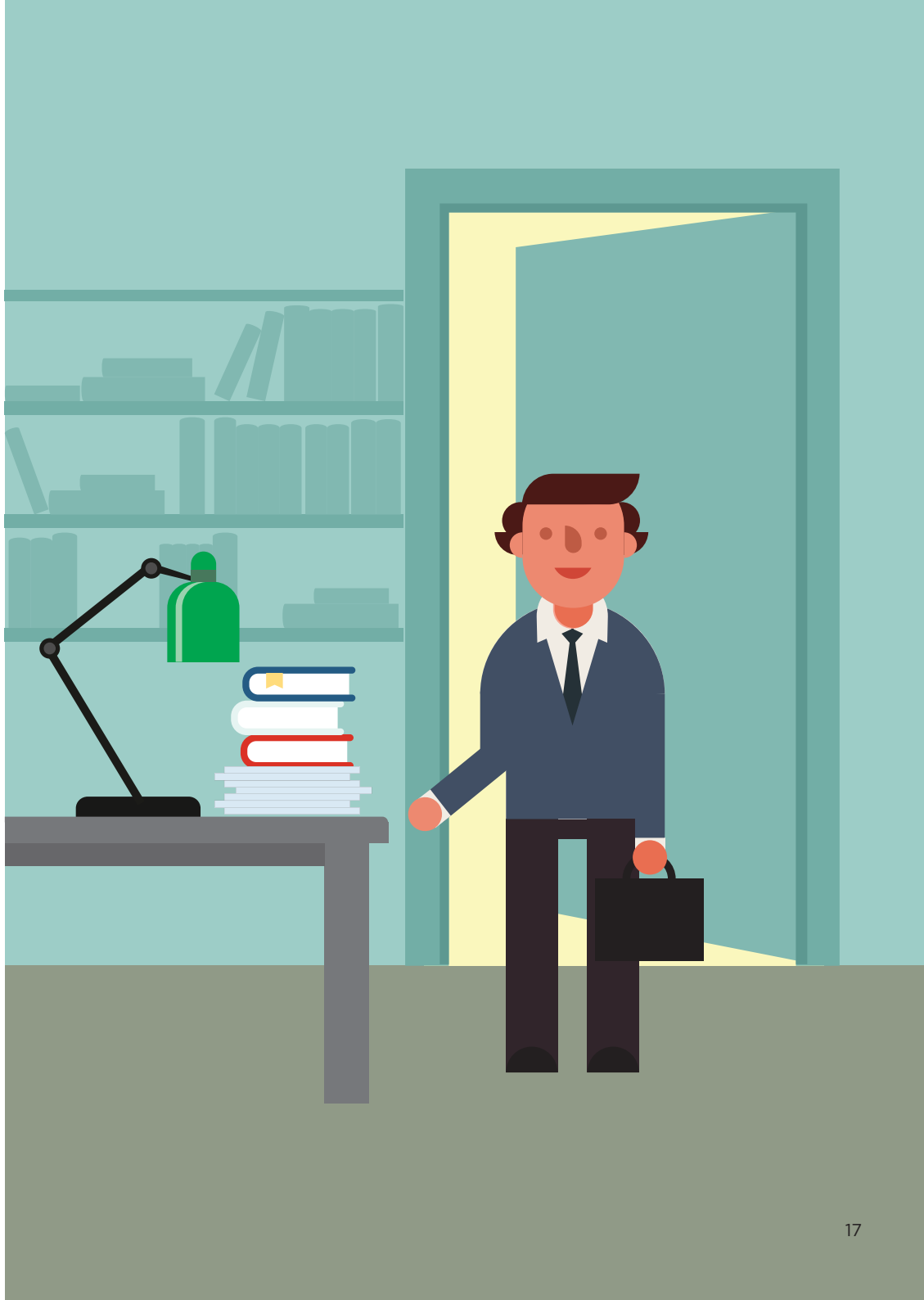
▶ ምን ይሰራሉ

ጠበቃው የሚሰራው ላንተ/ቺ ነው። ጠበቃው በጥገኝነት (asylum) ሂደት በኩል ስታልፍ/ሬ የሚያገጥምህን/ሽን ነገር ፣ እና የባንተ/ቺ ሁኔታ ላይ ተለያዩ ህጎችና ሂደቶች እንዴት እንደሚተገበሩ እንድትረዱ/ጁ ያግዝሻል። ይህንን ማድረግ እንዲችሉ አንተን/ቺን ምን እንዳጋጠመህ/ሽ ማወቅ ይፈልጋሉ። የምትናገረውን/ሪውን ማዳመጥ አለባቸው።

የጥገኝነት ይገባኛል ጥያቄህን/ሽን ሲያዘጋጁ ያጋጠመህን/ሽን ነገር ሁሉ ለመረዳት እንዲችሉ ብዙ ጊዜ ሊያገኙህ/ሽ ይፈልጋሉ። ጠበቃህን/ሽን ካልተረዳሃው/ሽው፣ ወይም ለማውራት ከፈራህ/ሽ ወይም ካፈርክ/ሽ ለሆነ ሰው መንገር አለብህ/ሽ። ከሌላ ጠብቃ ጋር መስራት ትችል/ይሆናል።

ለጥገኝነት ይገባኛል ጥያቄህ/ሽ የሚጠቅሙ የልምድህን/ሽን ክፍሎች ለመለየት ጠበቃህ/ሽ ሊያገዝህ/ሽ ይገባል። በሁሉም ክፍልሰት ሃላፊዎችና ከፖሊስ ጋር ለምታደርጋቸው/ጋላቸው መደበኛ ቃለ መጠይቆች አብረውህ/ሽ ሊሆኑና መረጃ በጊዜው ማቅረብህን/ሽን ሊያረጋግጡ ይገባል።

ጠበቃህ/ሽ በጥገኝነት ማመልከቻህ/ሽ ላይ ለመስራት ግንዛብ ሊጠይቅህ/ሽ አይገባም። ጉዳይህን/ሽን ለማዘጋጀት ባንተ/ቺ ምትክ “ህጋዊ አገዛ” ተብሎ የሚጠራ ግንዛብ ከመንግስት ድርጅት መጠየቅ ይችላሉ፣ ይህ ማለት ግን ለመንግስት ይሰራሉ ማለት አይደለም።

ተገቢ ወይም ሃላፊነት የሚወስድ አዋቂ

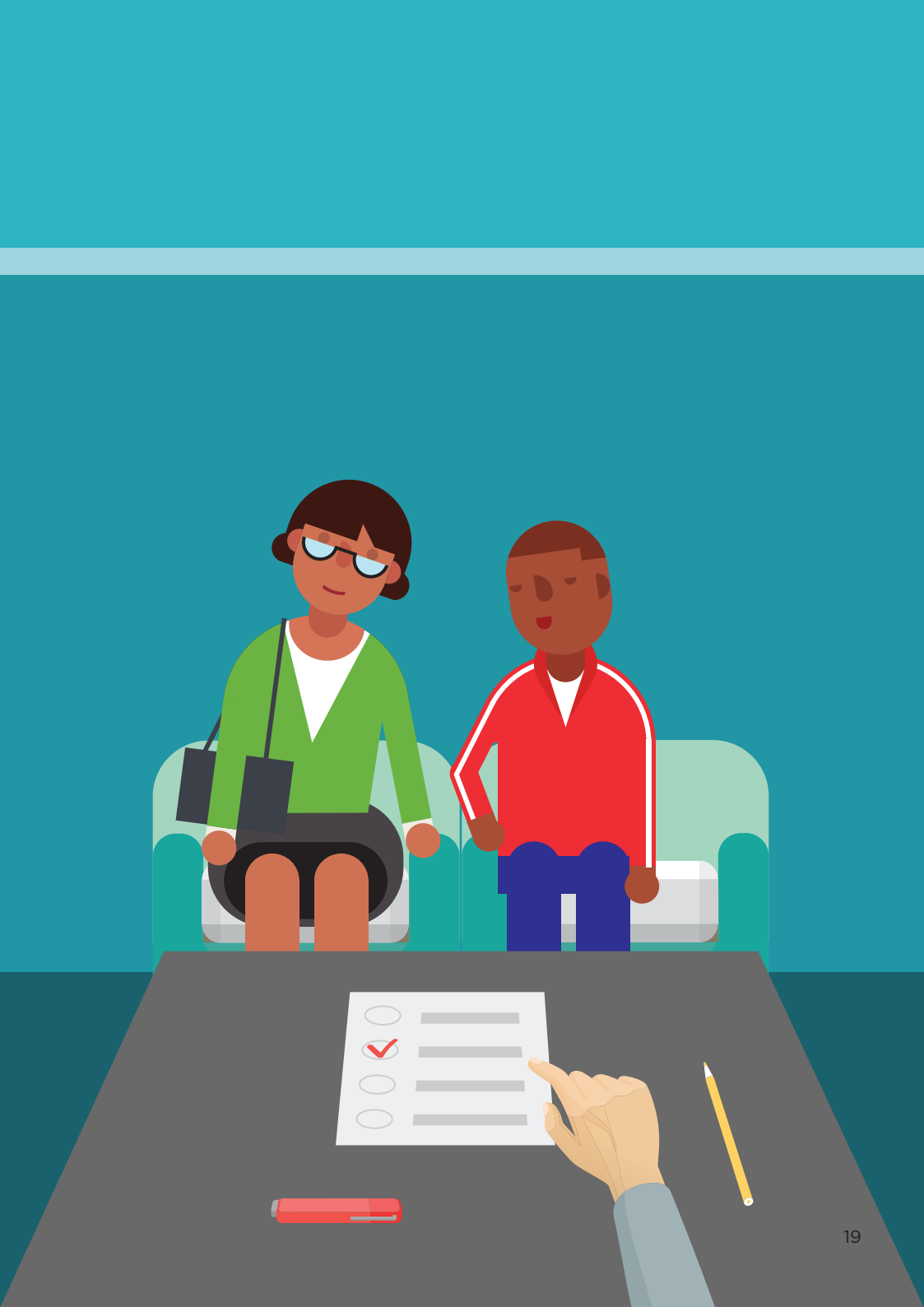
▶ እነማን ናቸው

ተገቢ አዋቂ (“appropriate adult”) ወይም ሃላፊነት የሚወስድ አዋቂ (“responsible adult”) አንድ ልጅ ቃለ መጠይቅ በሚደረግለት ጊዜ መብቶቹንና ደህንነቱን የመጠበቅ ሃላፊነት ያለው ሰው ነው።

▶ ምን ይሰራሉ

አንድ ተገቢ አዋቂ እንደ የጥገኝነት ቃለ መጠይቅህ/ሽ፣ የአድሜ ምርመራ (አድሜህን/ሽን የሚወስን መደበኛ ሂደት ነው) ወይም የፖሊስ ቃለ መጠይቅ ላይ ቃለ መጠይቅ አብሮህ/ሽ ይሄዳል።

ራሱን የቻለ ድጋፍ ያቀርቡልሃል/ሻል፣ የቃለ መጠይቅ አቅራቢውን ትኩረት አንተ/ቺ ወደምትፈልጋቸው/ጊያቸው ነገሮች ሁሉ ያመጣልሃል/ሻል፣ እና ምን እየተካሄደ መሆኑን መረዳትህን/ሽንና መግባባት መቻልህን/ሽን ያረጋግጣል።
ተገቢ አዋቂ የማደግ ወላጅ፣ ማህበራዊ ሰራተኛህ/ሽ፣ የሰደተኛ ድጋፍ ድርጅት ሰራተኛ ወይም ሞግዚት ሊሆን ይችላል፣ ነገር ግን የምታውቀው/ቁው እና የምታምነው/ኚው ሰው መሆን አለበት።

የቤት ቢሮ ጉዳይ ስራተኛ

► እነማን ናቸው

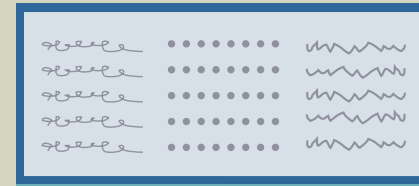
የቤት ቢሮ ጉዳይ ስራተኛ (Home Office case worker) በቃለ መጠይቅ ውስጥ ስለጥገኝነት ይገባኛል ጥያቄህ/ሽ ጥያቄዎችን ይጠቅሃል/ሻል፤ አንተ/ቺ ወይም ጠበቃህ/ሽ ስለይገባኛል ጥያቄህ/ሽ ያቀረባችሁትን ማስረጃ ሁሉ ይመረምራል፤ እና ይህን መረጃ መንግስት ካለው መረጃ እና መምሪያ ጋር ያነፃፅራል። ይህን ሁሉ UK ውስጥ ለመቆየት ምን ዓይነት ፈቃድ ሊሰጥህ/ሽ እንደሚችል ለመወሰን ይጠቀሙበታል።

► ምን ይሰራሉ

ለጉዳይ ስራተኛው ስለጥገኝነት ይገባኛል ጥያቄህ/ሽ የቻልከውን/ሽውን ያህል ብዙ መረጃ ልትሰጡ/ጩው ያስፈልጋል። ጉዳይ ስራተኛው ምቹት እንዲሰማህ/ሽ ሊያደርግ እና ጥያቄዎችን በመጠየቅና መልሶችህን/ሽን በማዳመጥ ምን እንደተፈጠረ እንድትረዱ/ጁ ሊያግዝህ/ሽ ይገባል።

ያጋጠመህን/ሽን ነገር ሁሉ ለጉዳይ ስራተኛው ለመንገር አትፍራ/ሪ - ካልነገርካቸው/ሻቸው ሊያውቁ የሚችሉበት ምትሃታዊ መንገድ የላቸውም! ሁሌም እውነቱን መናግርህም/ሽም በጣም አስፈላጊ ነው እና መልሱን የማታውቀው/ቄው ወይም እርግጠኛ ያልሆነክ/ሽ ከሆነ ተናገር/ሪ። ይግባኝ (appeal) የመጠየቅ መብት ሊኖርህ/ሽ ስለሚችል የጉዳይ ስራተኛው ውሳኔ የመጨረሻ አይደለም።

ወደ ብሄራዊ ጥቅማ ዘዴ (National Referral Mechanism (NMR)) ተልከህ/ሽ ከሆነ በህገወጥ መንገድ ተዘዋውረሃል/ሻል ብለው ማሰብ አለማሰባቸውን የተለየ የቤት ቢሮ ጉዳይ ስራተኛ ይወስናል። ይህ ውሳኔ የተለየ መሆን አለበት። ግን የእያንዳንዱ ውሳኔ መረጃ በተለያዩ ጉዳይ ስራተኞች መካከል ሊጋራ ይችላል።

የፖሊስ መኮንን

▶ እነማን ናቸው

የፖሊስ መኮንን (police officer) የሰዎችን ደህንነት የማስጠበቅ፣ **ሀገር** ውስጥ ህግ መተግበሩን የማረጋገጥና ወንጀል የመመርመር ሃላፊነት ያለበት ነው። የፖሊስ መኮንኖችም ህጉን መከተል አለባቸው።

▶ ምን ይሰራሉ

አደጋ ውስጥ ከሆነ/ሽ ወይም ወንጀል መዘገብ ከለግክ/ሽ በቻልከው/ሽው ፍጥነት ለፖሊስ መናገር አለብህ/ሽ ። 999 ደውል/ይ።

ለፖሊስ መናገር ከፈራህ/ሽ ወይም የግል መረጃህን/ሽን መስጠት ካልፈለግክ/ሽ ለሌላ የምታምነው/ኛው አዋቂ ተናገር/ሪ። የግል መረጃህን/ሽን ሳታቀርብ/ሲ ወንጀሎቹ ሊዘገቡ ይችላሉ።

የ **ሀገር** የወንጀል ህግ ከሃገርህ/ሽ የወንጀል ህግ ጋር በጣም **ሊለያይ** ይችላል። ለምሳሌ ጎዳና ላይ ሲጋራ በመጣል ቅጣት ልታገኝ/ኚ ትችላለህ/ያለሽ። ህጉን የበለጠ ለመረዳት እንዲያገዙህ/ሽ ማህበራዊ ሰራተኛህን/ሽን ወይም ሌላ አዋቂ ጠይቅ/ቂ።

በወንጀል ከተከሰሰክ/ሽ በፖሊስ መኮንን በምትጠየቅበት/ቂበት ጊዜ ጠበቃህ/ሽ አብሮህ/ሽ እንዲሆን የማድረግ መብት አለህ/ሽ።

ሌላ ሰው ወንጀል እንድትሰራ/ሪ አርጎህ/ሽ ከሆነ **አንተ/ቺ** ተጠቂ ነህ/ሽ፣ እና **አንተ/ቺ እርዳታ እና ጥበቃ** ያስፈልግሃል/ሻል።

አስታውስ/ሽ፡ ለፖሊስ መናገር ከፈራህ/ሽ ለሌላ የምታምነው/ኛው **አዋቂ ተናገር/ሪ**።

ሁሉም ልጆች ተመሳሳይ መብቶች አሏቸው።

- ድምፃን የማሰማት መብት
- የቤት፣ ምግብና እንክብካቤ መብት
- ከአካላዊ ጉዳትና በደል የመጠበቅ መብት
- ሃኪም/የጥርስ ሃኪም የማየትና በነፃ ህክምና የማግኘት መብት
- የነፃ፣ የሙሉ ጊዜ ትምህርት መብት
- ያለመታሰር መብት
- ቤተሰቦቹን የማግኘት መብት
- ያለመገለል መብት
- እድሜዬ ሲጨምር ሙሉ በሙሉ የማደግ መብት

አውነታ: በ UK ህግ አይታ አንድ ሰው እድሜው 18 አስኪሞላው ድረስ ህፃን ነው። አካባቢያዊ ባለስልጣኖች ቤተሰብ የሌለው ልጅ 18 አስኪሞላው፣ በአንዳንድ አገራዎች ከዚያ እድሜም በኋላም የመንከባከብ ህጋዊ ግዴታ አላቸው። በሌላቸው UK የደረሱ ጥገኝነት ፈለገ ህፃናት እንክብካቤ ውስጥ የሚገቡት በዚህ ምክንያት ነው።

ከምንም አይነት አካላዊ ጥቃት፣ አእምሮአዊ ጥቃት፣ ብዝበዛ ወይም ንቃት የመጠበቅ መብት አለህ/ሽ።

- የሚጎዳህ/ሽ ሰው ካለ
- አንድ አዋቂ መንከባከብ ያለበትን ያህል ካልተንከባከበህ/ሽ
- የራሱን ስራ ወይም መስራት የማትፈልገውን/ረውን ስራ የሚያሰራህ/ሽ ከሆነ
- የምትቆይበትን ቦታ ለመልቀቅ ነፃ ካልሆንክ/ሽ*
- አንተ/ቺ ወይም ቤተሰብህ/ሽ ላይ መጥፎ ነገር ላደርግ አቸላለሁ የሚልህ/ሽ ካለ
- አንድ ሰው ላይ የሆነ አዳ ስላለብህ/ሽ ነፃ ካልሆንክ/ሽ
- በሆነ በሌላ ምክንያት ከፈራህ/ሽ...

...ሊረዱህ/ሽ የሚችሉ ሰዎች አሉ፣ ግን ለአንድ ሰው ማመንና መንገር አለብህ/ሽ። ለማህበራዊ ሰራተኛህ/ሽ፣ ለማደግ ተንከባካቢህ/ሽ ወይም በዚህ በራሪ ፅሁፍ ውስጥ ካሉት በጣም ለሚመቻህ/ሽ ማንኛውም ሰው ተናገር/ሪ፣ ወይም በዚህ በራሪ ፅሁፍ ጂርባ ላይ ካሉት ቁጥሮች ወደየትኛውም ደውል/ይ።

* አንዳንድ ጊዜ UK ውስጥ የአካባቢው ባለስልጣን ካንተ/ቺ ጋር ለመገናኘት ደህንነት የሌለው አዋቂ አለ ብሎ ካመነ፣ ደህንነትህን/ሽን ለመጠበቅ ሲባል መሄድ የምትችልበት/ይበትን ቦታና ማየት የምትችለውን/ይውን ነገር ለተወሰነ ጊዜ ሊገድቡዎት ይችላል። ይህን ሊያብራሩልህ/ሽ ይገባል። ደስተኛ ካልሆንክ/ሽ ወይም ከተደናገርክ/ሽ ስለዚህ ነገር ከጠበቃህ/ሽ ወይም ከሌላ ሰው ጋር መነጋገር ትችላለህ/ያለሽ።

“አደጋ ውስጥ ብትሆንም/ፕም እንኳ ማመን መቀጠል አለብህ/ሽ። ሌላ ማንም ሰው ያስብልኛል ብለህ/ሽ ላታስብ/ቢ ትችላለህ/ሽ፣ ወይም ማንንም ሰው አታውቅም/ቂም፣ ግን አንድ ሰው ያስብልሃል/ሻል።”

የተመደበ መምህር

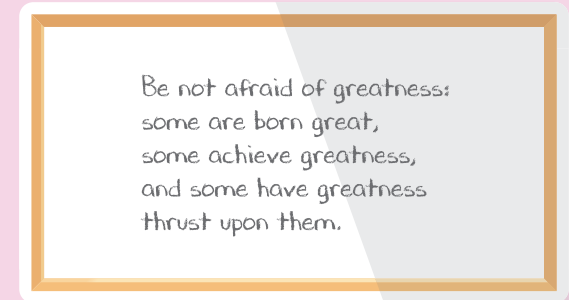
► እነማን ናቸው

የተመደበ መምህር (designated teacher) በአካባቢው ባለስልጣን ለሚጠበቁት ልጆች ሃላፊነት ያለበት ትምህርት ቤት/ሽ ወይም ኮሌጅ/ሽ ውስጥ ያለ መምህር ነው። በአካባቢው ምንም ዓይነት ትምህርት ላትማር/ሪ ትችላለህ/ሽ። ስለሁኔታ/ሽ ትንሽ ያውቃሉ ነገር ግን ስለቤተሰብህ/ሽ አመጣጥ እና ለምን እየተጠበቀህ/ሽ ስለመሆኑ ግላዊ ነገሮችን ላያውቁ ይችላሉ።

► ምን ይሰራሉ

የተመደበ መምህር አንተን/ቺን እንዲያገኙህ/ሽ እና ፋላጎቶችህን/ሽን እንዲያሟሉልህ/ሽ፣ ምን እየተማርክ/ሽ እና እንዴት እየተማርክ/ሽ እንደሆነ ላይ በደንብ እየተሳተፍክ/ሽ መሆንህን/ሽን በማረጋገጥ ትምህርት ቤትህን/ሽን ወይም ኮሌጅህን/ሽን ይረዳል። ትምህርት ቤትህ/ሽ ወይም ኮሌጅህ/ሽ ትምህርትህ/ሽ ላይ ተፅዕኖ ሊኖራቸው የሚችሉ ጉዳዮችን እንዲተረጎሙ ያረጋግጣሉ፤ እና እንዴት እየሰራህ/ሽ መሆኑን ይመዘግባሉ። ለአንተ/ቺ የግል ትምህርት ዕቅድ (Personal Education Plan (PEP)) ሃላፊነት ይወስዳሉ።

የተመደበ መምህር ትምህርት ቤት እንዴት እየሄደልህ/ሽ መሆኑን ለማህበራዊ ሰራተኛህ/ሽ በየጊዜው ይነግረዋል። የተመደበ መምህርህ/ሽ እንዲምትጠበቅ/ቁ ለሌሎች ተማሪዎች ሊናገር ወይም በነሱ ፊት በተለየ መልኩ ሊያይህ/ሽ አይገባም።

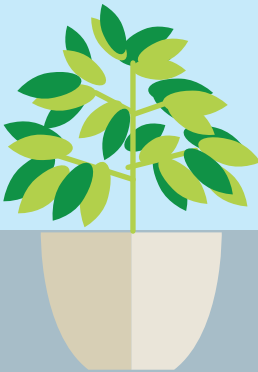
የኣኢምሮ ሃኪም

▶ እነማን ናቸው

የኣኢምሮ ሃኪም (therapist) (ወይም የኣዕምሮ ጤና ባለሙያ) ሰዎች **ጭንቀትን** ወይም በኣስቸጋሪ ጊዜያት ውስጥ ሲሆኑ የሚኖሩ **ችግሮችን** እንዲፈቱ የሚያገዝ ሰው ነው። በህክምና፣ ሰዎች ስለራሳቸው ይማራሉ እና **ችግሮቻቸውን** የሚፈቱባቸው ወይም ራሳቸውን ወይም ሁኔታቸውን የሚቀይሩባቸው መንገዶችን ያገኛሉ። ባብዛኛው የሚያዋሩት ሰው ማግኘት ብቻ ደስ ይላል።

▶ ምን ይሰራሉ

ሃገርህ/ሽ ውስጥ፣ ወደ **ሀገር** እየመጣህ/ሽ ሳለ ወይም እዚህ ከደረሰክ/ሽ በኋላ እንኳ **ያጋጠሙህ/ሽ** ነገሮች **ኣስቸጋሪ ስሜቶች** እንዲሰሙህ/ሽ ሊያደርጉ ይችላሉ። ሃዘን ሊሰማህ/ሽ ልትናደድ/ጁ ወይም **መተኛት** ሊከብድህ/ሽ ይችላል። **ልትፈራም/ሪም** ትችላለህ/ሽ። ከኣዕምሮ ሃኪም ጋር መስራት ስሜቶቻህን/ሽን እንድትረዳ/ጁ እና እንዴት እንዳያጨናንቁህ/ሽ ማድረግ እንድትማር/ሪ ያግዝሃል/ሻል። ይህ በዕለት ከዕለት ህይወትህ/ሽ እና በወጪት ህይወትህ/ሽ ላይ እንድትተኩር/ሪ ይረዳሃል/ሻል። ከተሰማማህ/ሽ፣ የኣዕምሮ ሃኪምህ/ሽ **ለጥገኝነት ይገባኛል ጥያቄህ/ሽ** የሚረዳ **ማስረጃ** ሊሰጥህ/ሽ ይችላል። የኣኢምሮ ሃኪም ጋር ማውራት እንደሚያስፈልግህ/ሽ ከተሰማህ/ሽ የማደግ ተንከባካቢህን/ሽን፣ ማህበራዊ ሰራተኛህን/ሽን ወይም ጠበቃህን/ሽን ጠይቅ/ቂ።

IRO (ራሱን የቻለ ገምጋሚ መኮንን) (ድምጽ ማጉያ)

► እነማን ናቸው

IRO የአካባቢው ባለስልጣን በእንክብካቤያቸው ስር ስትሆን/ኚ ማድረግ ያለበትን እያደረገ መሆኑን ያረጋግጣል። IRO የማህበራዊ አገልግሎት ምደባህ/ሽ ላንተ/ቺ ትክክል መሆኑንና ደስተኛ መሆንህን/ሽን ያረጋግጣል። IRO ከማህበራዊ ሰራተኞች ገለልተኛና የተለየ ነው።

► ምን ይሰራሉ

IRO የእንክብካቤ ዕቅድህ/ሽ ለወደፊትህ/ሽ ትክክል መሆኑን፣ ማለት የምትፈልገውን/ረውን ሁሉም ማዳመጡንና በጥንቃቄ ማየቱን፣ እንዲሁም ሁሉም የየራሱን የዕቅድ ክፍል እንዲሟጠብህ ማረጋገጥ አለበት። IROህን/ሽን ቢያንስ በየሰዓት ወረ ማግኘት አለብህ/ሽ።

በእንክብካቤህ/ሽ ላይ ምንም ዓይነት ችግር ካለ፣ ማህበራዊ ሰራተኛህ/ሽ እያዳመጠህ/ሽ እንዳልሆነ ከተሰማህ/ሽ፣ ወይም ያልተፈቱ ምንም ዓይነት ችግሮች ካሉ፣ ለIROህ/ሽ መንገርህ/ሽ በጣም አስፈላጊ ነው።

ጠቃሚ ስልክ ቁጥሮችና ድረ ገጾች

በአዲጋ ጊዜ፡ ለፖሊስ፣ አምቡላንስ ወይም አሳት አገልግሎት 999 ላይ በነፃ ደውል/ይ ተርጓሚዎች አሉ።

ከፈራህ/ሽ፣ ብቸኝነት ከተሰማህ/ሽ፣ ከተጨነክ/ሽ፣ ካዘነክ/ሽ፣ ከተደናገርክ/ሽ፣ ወይም ምክር ብቻ ከፈልግክ/ሽ፡ በየትኛውም ጊዜ በነፃ የህፃን መስመር 0800 1111 ላይ ደውል/ይ ወይም <https://www.childline.org.uk/>ን ጎብኙ/ኺ

ለነፃ እንዳይሆን ምክር፣ እና በተለይ በእንክብካቤ ስራ ስላሉ ወይም ከቤት ርቀው ስለሚኖሩ ልጆች መረጃ፡ ወደ “እርዳታ በእጅ” የልጆች ተወካይ የምክር መስመር 0800 528 0731 ላይ ደውል/ይ (ከጥዋቱ 9-ከስዓቱ 5 ከሰኞ አስከ ካርብ) ወይም <http://www.childrenscommissioner.gov.uk/learn-more/help-at-hand>ን እርዳታ ጎብኙ/ኺ

እንድትሰራ/ሉ እየተገደድክ/ሽ ወይም መስራት የማትፈልገውን/ረውን እንድትሰራ/ሉ እየተደረገክ/ሽ ከሆነ፣ የምትኖርበትን/ሌበትን ቦታ ለመልቀቅ ነፃ ካልሆንክ/ሽ፣ የሆነ ሰው አንተን/ቺን ወይም ቤተሰብህን/ሽን እያስፈራራ ከሆነ፣ እየተጎዳህ/ሽ ከሆነ ወይም አንድ ሰው በሌላ በየትኛውም መንገድ እየተቆጣጠረህ/ሽ ከሆነ፡ ለምክር በየትኛውም ጊዜ ወደ ዘመናዊ ባርነት እርዳታ መስመር 08000 121 700 ላይ ደውል/ይ

ብቸኛ ጥገኝነት ፈላጊ ልጅ ስለመሆን ምክርና እንዳይሆን ከፈለግክ/ሽ፡ ወደ የስደተኛ ምክር ቤት የልጆች ክፍል 020 7346 1134 ላይ ደውል/ይ ወይም ለ children@refugeecouncil.org.uk ኢሜይል አድርግ/ረ

በአቅራቢያህ/ሽ እርዳታ ለመፈለግ፡ www.miclu.org/servicemap

If you are an adult and you want to help a child who you think might have been trafficked or is in danger of exploitation, or if you would like to understand more about the asylum process, you can find useful information below:

NSPCC’s Child Trafficking Advice Centre:
www.nspcc.org.uk

NSPCC have a helpline 0808 800 5000 and email too:
www.nspcc.org.uk/preventing-abuse/child-abuse-and-neglect/child-trafficking

Every Child Protected Against Trafficking (ECPAT):
www.ecpat.org.uk

Coram Children’s Legal Centre – Migrant Children’s Project:
www.childrenslegalcentre.com/about-us/what-we-do/migrant-childrens-project